

Fiche: Mededeling EU-China en werkdocument handel en investeringen

Titel: Mededeling van de Commissie aan de Raad, en het Europees Parlement over de EU-China relaties: “EU-China: closer partners, growing responsibilities”, inclusief werkdocument inzake handel en investeringen: “Competition and partnership”.

Datum Raadsdocument: Brussel, 24 oktober 2006
Nr Raadsdocument: n.v.t.
Nr. Commissiedocument: COM (2006) 0631 final en COM (2006) 0632 final
Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Buitenlandse Zaken

Behandelingstraject in Brussel: Met betrekking tot de Mededeling (inclusief trade paper) heeft op 27 oktober 2006 een China expert bijeenkomst plaatsgevonden in Brussel. Overigens zal de Mededeling in Brussel niet worden behandeld. Wel zijn raadsconclusies bij de Mededeling opgesteld, die voorliggen aan de RAZEB van 11 december 2006.

Interdepartementaal standpunt te formuleren: niet m.b.t. de Mededeling, wel m.b.t. de raadsconclusies.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie signaleert de volgende uitdagingen en beleidsdoelstellingen voor China:

- China staat voor belangrijke uitdagingen (economische ongelijkheden, behoefte aan grondstoffen) die ook op buitenlandspolitiek terrein belangrijke invloed hebben.
- China's regionale en mondiale beleid staat mede in het teken van binnenlandspolitieke vereisten: de noodzaak van een veilige, vreedzame omgeving voor economische groei.
- Internationaal engagement is er vooral voor specifieke (eigen) doelstellingen, zoals het zekerstellen van grondstoffen.
- China wil internationaal respect en erkenning (Olympische Spelen 2008, Wereldtentoonstelling 2010).
- China's eigen beschrijving van buitenlands beleid, zoals bijvoorbeeld strikte non-interferentie, is steeds minder van toepassing en China erkent dat; zie ook toenemende diplomatieke inspanningen.
- De EU en China delen de doelstelling van een effectief multilateraal stelsel, maar waarden blijven uiteenlopen. Wel bestaat de verwachting dat de EU en China bij verdere ontwikkeling van het beleid steeds meer met elkaar rekening gaan houden.

De Commissie doet de volgende voorstellen met betrekking tot het te volgen EU-beleid:

- De EU dient het interne politieke en economische hervormingsproces in China te blijven steunen, met het oog op een sterk en stabiel China dat fundamentele mensenrechten respecteert, minderheden beschermt en *rule of law* garandeert. EU en China moeten samenwerken met het oog op vrede en stabiliteit.
- Voorstellen voor samenwerking liggen op vijf thema's:
 - * maatschappelijke transitie
 - * duurzame ontwikkeling
 - * handel en economie
 - * versterking bilaterale samenwerking
 - * internationale en regionale samenwerking
- Wat de structuur zelf betreft wordt verwezen naar:
 - o de bestaande jaarlijkse EU-China Top;
 - o de recent overeengekomen strategische dialoog op niveau vice-minister BZ; deze is een essentieel mechanisme voor bespreking van regionale en geopolitieke onderwerpen;

- sectorale dialogen op ministerieel, hoogambtelijk en technisch niveau, formeel en informeel.

Daarnaast wordt voorgesteld een nieuw onafhankelijk EU-China forum (academici, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven) op te richten dat beleidsinput moet leveren.

- Wat betreft de structurering van de EU-China relatie zal worden bekeken of en zo ja hoe bestaande dialogen moeten worden gestroomlijnd, verbeterd of geïntensiveerd. Van belang is daarbij focus aan te brengen in de samenwerking EU-China, alsook regelmatige monitoring van de voortgang.
- In het werkdocument inzake handel en investeringen worden de uitdagingen uiteengezet op economisch gebied, voortvloeiend uit het aanzienlijk toegenomen handelsbelangen tussen de EU en China. Opgeroepen wordt tot reciprociteit in het streven van een open economische samenwerking, inclusief markthervormingen. Kernbegrippen zijn: naleving door China van de WTO-verplichtingen, het creëren van een *level playing field*, bescherming van intellectuele eigendomsrechten, verbetering markttoegang en voorkomen/afschaffen van non-tarifaire belemmeringen

Rechtsbasis van het voorstel: n.v.t., het betreft een mededeling.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: n.v.t., het betreft een mededeling.

Instelling nieuw Comitologie-comité: Nee

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Strikt genomen niet van toepassing want het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling moet worden overgegaan, luidt het oordeel positief. Er is meerwaarde te verwachten van meer coördinatie en coherentie in het EU-beleid, alsook het spreken met één stem over en richting China.

Proportionaliteit: Strikt genomen niet van toepassing want het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling moet worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. De Mededeling (inclusief trade paper) is het geëigende instrument om die grotere coördinatie en coherentie te bereiken. Nederland stemt in met de voorgestelde aanpak voor verdere versterking van de EU-China samenwerking.

consequenties voor de EU-begroting: Geen

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: Geen

Vervolgtraject financiële afspraken: n.v.t.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): n.v.t.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: n.v.t. het betreft een mededeling.

Consequenties voor ontwikkelingslanden:

Positief. Op het gebied van duurzame ontwikkeling is China's integratie in wereld-energiemarkten en governance-systemen prioriteit, met als doel van China een actieve en verantwoordelijke partner op energiegebied te maken. Dit dient plaats te vinden via grotere internationale samenwerking, meer (respect voor) marktwerking, betere Chinese expertise (schoner en zuiniger) en grotere transparantie.

In de Mededeling wordt het streven van de EU bevestigd om met China tot een structurele dialoog over Afrika te komen, alsook gezamenlijke steun aan regionale inspanningen om governance te verbeteren.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland heeft de Commissie Mededeling (inclusief trade paper), zoals eind oktober 2006 gepubliceerd, verwelkomd. De EU-beoordeling van China's uitdagingen en beleidsdoelstellingen komt in grote mate overeen met de Nederlandse beleidsnotitie China 2006-2010, zoals op 13 juni jl. aan de Tweede Kamer gezonden.

Nederland ziet beide documenten als één integraal pakket. Dat pakket biedt goede basis voor verdere versterking van de EU-China relaties; een versterking die de belangen van beide zijden dient. Nederland onderschrijft het belang van betere coördinatie, meer coherentie en het spreken met één stem. Nederland heeft het belang onderstreept van feitelijke implementatie van het pakket via concrete activiteiten, en het monitoren van de uitvoering.

De onderwerpen die Nederland met name van belang acht in de EU-China relatie zijn de volgende. Nederland acht het van belang dat er sprake is van een geïntegreerd en coherent EU-beleid met betrekking tot China. Met betrekking tot de mensenrechtensituatie zijn verbeteringen wenselijk met name op met name het terrein van de burger- en politieke rechten. Energievoorzieningszekerheid, klimaatverandering en milieubescherming (inclusief het tegengaan van illegale houtkap) zijn prioriteiten voor de EU in het bereiken van duurzame ontwikkeling. Nederland is van mening dat deze onderwerpen dan ook tevens belangrijke aspecten moeten zijn en blijven in de relatie met China. Zowel de EU als China hebben veel belang bij samenwerking op genoemde gebieden. Nederland acht het van belang dat op het gebied van bestrijding van illegale migratie de dialoog en samenwerking met China wordt versterkt. In dat kader wenst Nederland voortgang bij de uitvoering van de EU-China Authorised Destination Status (ADS)-overeenkomst. Nederland acht het van belang dat er door de EU en China wordt toegezien dat de ADS-overeenkomst zorgvuldig wordt uitgevoerd en benadrukt het belang van voortgang in de onderhandelingen over een readmissie-overeenkomst. Overigens dient bij een toenemende samenwerking ook rekening te worden gehouden met aspecten van veiligheid, in het bijzonder de politiesamenwerking. Het verdient aanbeveling vanuit de EU dit aspect bij verdere samenwerking met China te betrekken. Op het gebied van non-proliferatie dient de bestaande samenwerking en coördinatie verder worden bevorderd. Met betrekking tot Afrika en ontwikkelingssamenwerking verwelkomt Nederland het feit dat een structurele EU-China dialoog wordt gestart. Van belang is China te betrekken bij fora waarin gesproken wordt over het multilaterale afsprakenstelsel op OS-gebied, inclusief de in het kader van BW-instellingen overeengekomen schuldhoudbaarheidsraamwerk. Op economisch gebied zijn de prioriteiten gelegen op het creëren van eerlijke concurrentie/"level playing field" (inclusief bescherming van intellectuele eigendomsrechten en het voorkomen/afschaffen van non-tarifaire belemmeringen) en naleving van WTO-verplichtingen. Ten gevolge op de Mededeling streeft de EU eveneens naar een alomvattend 'Partnership and Cooperation Agreement'/PCA met China, waarin behalve politieke onderwerpen ook gestreefd zal worden naar vergaande afspraken op het gebied van handel en economische samenwerking.